

Workshop om en bæredygtig fremtid: Sønderborg har mulighederne!

Sønderborg bliver i fremtiden stadig mere udfordret, fordi folk søger mod storbyerne. Og der er brug for mere grøn omstilling. Hvad skal der til? Borgere, erhvervs- og foreningsfolk blev forleden spurgt til råds i projektet DK 2050.

- Vi vil gerne vide mere om, hvordan her vil se ud i 2050. Hvad kan der ske. Hvornår er det for spacy! Sådan sagde én fra en stor gruppe af unge deltagere workshoppen DK 2050, som forleden blev holdt i Sønderborg.

I det landsdækkende projekt med 10 kommuner bliver der set 36 år frem mod 2050.

I Sønderborg fik omkring 70 deltagere, fordelt i grupper i forhold til fire scenarier, til opgave at lave opråb til politikerne både i kommunen og i Folketinget – opråb om, hvad der skal til for at sikre, at der stadig er liv i området i 2050, og at det er et godt liv. Resultat viste, at Sønderborg har mange muligheder at bygge på.

Opråbene kan i øvrigt findes online på platformen TagDel.dk, hvor alle kan kommentere og byde ind under DK 2050 Sønderborg. TagDel.dk <http://tagdel.dk/>

Gør plads til vildskab

- Med de ambitioner Sønderborg i forvejen har om at blive CO₂-neutral i 2029 med ProjeztZero, er det naturligt, at vi er med i dette projekt. Vi har udfordringer i Sønderborg i konkurrencen med andre kommuner om arbejdspladser og bosætning, men vi skal huske, at vi også skal se mulighederne og reagere allerede nu, indledte Sønderborgs borgmester, Erik Lauritsen, der medvirkede i workshoppen og den efterfølgende debat sammen med en håndfuld øvrige byrådspolitikere.

Fra grupperne kom bl.a. disse opråb til det lokale styre:

- Sønderborg skal op i Top-5 over uddannelsesbyer i Danmark med fokus på energi og bæredygtighed.
- Studerende skal også kunne få job her, og de skal allerede under studiet i kontakt med virksomhederne, f.eks. i projektføreløb. I dag har nogle virksomheder – især de mindre – berøringsangst. Kommunen må gå foran.
- Byrådet skal gøre bæredygtigheden til den attraktive ramme, hvor man kan leve "det gode liv" i alle livets faser.
- Gør Sønderborg til kultur- og handelshovedstad i Syddanmark og Nordtyskland.
- Der skal frigøres risikovillig kapital til at udvikle nye områder inden for grøn teknologi.
- Der skal indsættes mere støtte til virksomheder, som er fem-ti år gamle, og som kan udvikle sig. Dem er der potentiale i.
- Giv plads til mere vildskab og flere subkulturer. Det skal være ok at male sit hus lilla eller bygge drivhuse ovenpå etagebyggeri. Så bliver det tydeligt, at Sønderborg er unik.
- Skab en lokal jord-til-bord-klynge og gør området selvforsynende med fødevarer.
- Gør Als kendt som cykel-øen med cykelstier overalt.
- Gør Sønderborg kendt som et internationalt sted med tolerance over for andre kulturer.
- Vi skal tænke mere positivt om os selv og fortælle de gode historier.
- For at få lov til at bo her skal nye borgere være parat til at yde en indsats for fællesskabet og bæredygtigheden – så opnår de en "Sønderborg-certificering"!

Unge skal komme tilbage

De unge deltagere er dem, der er midt i livet i 2050, men som ung er det naturligt at tænke i korte tidshorisonter, hvilket også prægede forslagene fra den kant: Flere busser i Sønderborg-området og flere aktivitetssteder i byrummet, f.eks. bål/grillpladser og små musikscener langs vandet, så man har steder at

mødes, hvor det ikke koster penge. På trods af flittig brug af sociale medier m.v. er de unge nemlig ikke nødvendigvis særligt sociale i den fysiske verden.

- Der skal noget til at få os væk fra at sidde og kigge i computeren derhjemme, sagde én.

Men de unge kom også med strategisk input:

- Det vil være spild af kræfter at forsøge at holde på os fra ungdomsuddannelserne. Vi vil rejse ud. Men vi kommer måske tilbage, hvis her er job at få, og vi har oplevet, at her kan vi finde et godt miljø, tryghed og dejlige omgivelser. Så vil vi gerne være her.

Samme unge deltager forlangte svar fra politikerne på, hvordan de vil tage forslagene med videre.

Det bliver ikke til beslutninger på det næste byrådsmøde, men det hele bliver taget med som tankegods og inspiration til nye initiativer, lød svaret.

En fri- og forkantskommune

I 2050-workshoppen blev der også udviklet opråb til politikerne i Folketinget. Disse råd vil blive overbragt, bl.a. på Folkemødet på Bornholm i juni, hvor medarbejdere og politikere fra Sønderborg også deltager med 2050-projektet:

Generelt ønsker workshop-deltagerne, at staten holder op med at dræne Sønderborg for arbejdspladser, og at den i øvrigt blander sig mindst muligt. Opråbene lød blandt andet:

- Drop udkantstænkningen og københavneriet. Gør os til en fri- og forkantskommune.
- Vi vil ikke opfatte os som en del af nationalstaten eller af EU, men som en sprudlende, grænseoverskridende region med stor udveksling af mennesker og arbejdskraft i hele verden.
- Støt sammenhængskraften og hjælp os med at skabe nem transport, god adgang til natur- og fritidsmuligheder og til sundhedstilbud.
- Placér flere specialiserede uddannelser i området – især indenfor energi og bæredygtighed.
- Skaf plads til vindmøller.
- Lav en infrastruktur, der binder hele landet sammen. Fra Sønderborg skal der højst være en times transport til store byer som Hamburg og Aarhus.
- Få Syddansk Universitet udviklet, og få også humanistiske uddannelser herved
- Luk regionerne ned og fordel opgaverne mellem stat og kommune. Kommuner kan udvikle lokale råd.
- Gør landet økologisk. En stor del af verden vil få miljøproblemer, og Danmark vil være et land, man ønsker at bo i.

Endelig havde en gruppe i workshoppen opfundet sin egen kategori, nemlig Opråb til borgerne:

- Vi skal udfordre politikerne og slå døren ind, når vi har en god idé.

Ikke alt kan bevares som nu

Borgmester Erik Lauritsen rundede workshoppen af:

- I byrådet er vi nu i en erkendelsesfase. Vi ser i øjnene, at det går tilbage med befolkningsudviklingen. Det betyder, at vi ikke kan holde fast i alle de ting vi har eller holde liv i alle små områder. Derfor er det særligt vigtigt, at vi ser på, hvor der er mulighed for at udvikle – såsom at blive en stærk studieby. Det er blevet endnu tydeligere i dag, og det er fantastisk at se, hvor meget der her bliver budt ind med på tværs af de forskellige platforme, vi kommer fra – både private og offentlige.

FAKTA:

De fire scenarier for Danmark i 2050:

- **State of Stuck:** Danmark er domineret af kollektive værdier og livsstile. Ujævn teknologisk udvikling uden særlig støtte fra det politiske system. Grøn omstilling i kommuner er ujævnt fordelt. De store byer lykkes bedst.
- **Green Grid:** Danmark er domineret af individuelle værdier og livsstile. Stærk udvikling i teknologi i samspil med oplyst og progressiv politik. Grøn omstilling er kommet langt, men ser meget forskellig ud i de enkelte kommuner.
- **Guerilla Green:** Danmark er domineret af individuelle værdier og livsstile. Ujævn teknologisk udvikling uden særlig politisk støtte. Ny teknologi drives nedefra. Grøn omstilling sker i kommuner, hvor folk driver indsatsen lokalt.
- **State of Green:** Danmark er domineret af kollektive værdier og livsstile. Stærk udvikling i teknologi i samspil med en oplyst og progressiv politik. Grøn omstilling er langt i alle kommuner.

Læs mere om DK 2050 på Dansk Arkitektur Centers hjemmeside <http://www.dac.dk/da/dac-cities/dk2050/>